

Občané z Březolup ve světové válce

1. Úvod:

Tímto kratším úvodním článkem zahajuji několik vyprávění o občanech naší obce, kteří se zúčastnili bojů za světové války, jak byl tento ve své době největší válečný konflikt v historii nazýván.

Jde o válku z let 1914 až 1918, které se nedobrovolně zúčastnili nejen muži z Březolup, ale nebojím se říci i ze všech obcí v tehdejším Rakousko-Uhersku. Mnoho z nich položilo v těchto bojích svůj život za monarchii, která se měla brzy odebrat do propadliště dějin. Někteří z nich pak jako legionáři „pomohli“ tomu, že 28. října 1918 byla vyhlášena samostatná Československá republika.

2. Obecné informace:

K napsání tohoto článku mě vedlo několik důvodů. Prvním z nich je skutečnost, že si příští rok připomeneme sté výročí zahájení této nejkrvavější války v historii lidstva. I když položíme si otázky: Připomínají si tuto událost alespoň rodinní příslušníci těch co tenkrát padli? Nebo už také zapomněli jako většina ostatních? Myslím si, že určitě neuškodí si tyto události alespoň trochu připomenout a na naše předky tímto zavzpomínat.

Druhým důvodem je oprava památníku obětem této války, který byl vystavěn roku 1927 a nachází se u východního nároží kostela Nanebevzetí Panny Marie. Obec požádala o dotaci z fondů Evropské unie, konkrétně Regionálního operačního programu Střední Morava a uspěla. Jeho oprava a to včetně okolí bude součástí revitalizace celé návsi. Památník nebyl podle mých informací dosud nikdy dříve upravován a jeho stav tudíž odpovídá stáří 86 let.

Záměrem obce je nejen obnova reliéfu ve spodní části monumentu a písma, ale i případně doplnění chybějících fotografií. Není jich mnoho, protože ne všichni padlí uvedení na památníku zde své měli fotky. Proto bych rád touto cestou požádal jejich potomky a zapůjčení fotografií na Obecní úřad, aby mohly být jejich kopie vráceny na pomník. Konkrétně chybí fotky těchto mužů: Fusek Prokop (rok narození 1873), Gajdůšek Ludvík (1872), Krejčířík Štěpán (1895), Křižka Karel (1885), Koutník Leopold (1889), Otépka Štěpán (1897) a Vajdík Josef (1898).

Dále bych rád požádal i ostatní spoluobčany o zapůjčení starých fotografií z doby těsně před, nebo i z průběhu I. světové války, abychom si je mohli neskenovat do počítače a poté využívat při různých slavnostních příležitostech. Samozřejmě budou všechny vráceny v neporušeném stavu jejich vlastníkům.

Posledním důvodem mého zájmu není jen můj kladný vztah k historii a skutečnost, že jsme kronikářem obce. Chtěl bych touto cestou vzdát poctu všem padlým a jmenovitě pak mému pradědu Antonínu Bereckovi. Ten zahynul 23. listopadu roku 1917 na italské frontě a zůstala po něm doma nejen jeho žena Anna, ale i čtyři děti ve věku pěti až šestnácti let.

V dalších článcích zveřejním mimo jiné mnou zjištěné informace o padlých spoluobčanech. Případných zájemcům pak poradím, jak lze zjistit podrobnější údaje o jejich úmrtí z Vojenského ústředního archívu v Praze.

3. Závěr:

Tolik prozatím první článek k této historické události. Další budou následovat v Březolupském zpravodaji v průběhu roku 2014.

Na úplný závěr bych Vás ještě rád upozornil na jednu aktivitu související se stým výročím zahájení I. světové války. Československá obec legionářská připravila s podporou partnerů (např. Ministerstvem obrany ČR, Vojenský historický ústav Praha, Národní technické muzeum a další) spustila, tzv. „Projekt Legie 100“.

Jedná se o sestavení pojízdné repliky legionářského vlaku z období války na transsibiřské magistrále. Tento vlak ve svém kratším provedení (čtyři vagóny) byl představen na Brněnském výstavišti ve dnech 22.-26. 5. 2013 jako součást probíhajícího vojenského veletrhu a jelikož jsem se výstavy zúčastnil, můžu Vás ujistit, že se je na co těšit.

Ve své konečné podobě bude mít vlak lokomotivu a osm různých vagonů, které budou přesnými replikami z doby konce I. světové války. Tento vlak bude v průběhu let 2014 až 2015 jezdit po všech krajích České republiky a zavítá proto i do kraje Zlínského. Podle předběžného časového harmonogramu to bude v březnu 2015. Bonusem bude speciální program pro zájemce z obce Březolupy jako poděkování za sponzorský dar ve výši 5.000,- Kč, kterým naše obec přispěla na sestavení tohoto legiovlaaku.

Zpracoval dne 23. 10. 2013

Ing. Radek Berečka, kronikář obce Březolupy